

AELMAN, EEN BASTAARDTAK VAN DE GRAVEN VAN HOLLAND UIT HET HENEGOUWSE HUIS

Ongaarne plaats ik een kanttekening bij het uitstekende artikel dat Mr. T.N. Schelhaas in het Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie, dl. 34 (1980), p. 48-78, gewijd heeft aan het nageslacht van Jan Aelman, een bastaard van graaf Willem III: "'Gequalificeert als edelman te mogen jagen'. Een bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht Aleman(s) alias De Moor, middels bastaardij gesproten uit het Hollands-Henegouwse huis".

Op p. 62 citeert de auteur uit de sententie van het Hof van Holland van 26 (niet 25) maart 1507 (NA, archief van het Hof van Holland, nr. 485, 1506, akte 128) wel de genealogische argumentatie van de eiseres, Alijt Meester Symons weduwe, maar niet die van de verweerster Marijken Dircksdr.: "dat wijlen Meester Symon [...] naemaech was van de verweerster, te weten dat zij waren twee suster kynderen". Gelet op het aasdomserfrecht dat hier aan de orde is ("het naaste bloed erft het goed"), gevoegd bij het feit dat de verweerster achtereenvolgens door de schepbank van Haarlem, het Hof van Holland en de Grote Raad van Mechelen (vgl. J.Th. de Smidt en Tony Lindijer, Haarlemmers voor de Grote Raad van Mechelen 1458-1578, Haarlem 1999, p. 52) in het gelijk is gesteld, is de genealogie op p. 67 discutabel.

Ook is Meester Symon blijkens de sententie niet een zoon, maar van zijn moeders zijde een kleinzoon van Katerijn Willemsdr. Dit is door Drs. (sinds 2007 Dr.) S. ter Braake in zijn bijdrage "Meester Simon Pietersz. (ca. 1451-1499). Het leven van een Haarlemse afstammeling van graaf Willem III van Holland en Henegouwen" in De Nederlandsche Leeuw, jg. 121 (2004), kol. 35-44, in het juiste licht gesteld. Afgaande op het betoog van Marijken Dircksdr. zou men ook haar voor een kleinkind van Katerijn Willemsdr. moeten houden. Haar moeder en die van Meester Symon zouden immers zusters zijn geweest. Hier volgt Ter Braake echter, gelijk Schelhaas, de versie van de eiseres, niet die van de verweerster.

In zijn artikel "Het Haarlems geslacht Proost" in De Nederlandsche Leeuw, jg. 78 (1961), kol. 400-412, heeft M. Thierry de Bye Dólleman geopperd dat Kathrijn Symonsdr. Heynrick Aerntsz. brouwers weduwe "hoogst waarschijnlijk" een dochter was van Meester

Symon Pietersz. en diens vrouw Alijdt. Doch in de genoemde sententie stelt eiseres dat Meester Symon overleden was "zonder kynderen bij haer te hebben" en verweerster dat hij overleden was "zonder kindt of kynderen achter te laeten maer laetende alleenlick neven ende nichten collaterael zijn erfgenaemen, daer de verweerster een of was". (Als gevolg hiervan is de Karel de Grote-eindreeks 110 in Gens Nostra, jg. 45 (1990), p. 416-418, niet te handhaven. Meester Symon Pietersz. had althans geen wettig nageslacht.)